

VÖRÖS ZÁSZLÓ

A veszprémmegyei szocialista párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Megjelenik

POLITIKAI LAP.

Rákóczy-tér 9. szám.

Minden szerdán és szombaton.

Előfizetési árak: Egész évre 36 korona, félfévre 18 korona, negyedévre 9 kor. Egy lappeldány ára 50 fillér.

Nyitól-tér petitsora 2 kor. — Hirdetési áraink: Arszabás szerinti jutányos árak.

A rablánc békéje.

Ugy képzeltük, hogy a megváltás felszabadító hangja hangzik majd Versaillesból és a rablánc csörgését halljuk. Béke helyett, boldogság helyett tízmilliók örökös rabságának láncait kovácsolják a világhatalmasok, de ez csak azért történhetik, mert nem a dolgozó német nép képviselői ültek ottan Versaillesban annál a különasztalnál, annál a székenpadnál, szemben Wilsonékkal, a diadalmas imperialista tőkés vezéreivel és mert éppen nem a dolgozó nép képviselői ültek ottan, mert ők a győzők. Felolvasták a vádiratot, átadták a félszázados rabságot, az ember-telen kizsákmányolást jelentő békeiratot hivatalos Németország képviselőinek. Ha a német nép a német proletáriátus igazi képviselői a Brockdorff-Rantzauéktól legyilkolt Liebknecht Károly és Luxemburg Róza képviselik ott a német népet, akkor nem olyan beszéd hangzik válaszul a győztes imperialista gőg megnyilvánulására. Az öntudatos német proletáriátus képviselő megmondották, hogy kiokozta a háborút. Nem vitatkoztak volna arról, hogy mi van a wilsoni elvekkel, de oda ültették volna a minden népeket kizsákmányoló, a milliókat halálba kergető imperialista buzsoá tőkét a vádlottak padjára. A végtelenül sokat szenvedett proletárnép haragjával rugta volna ott fel a képmutató demokrácia, az ájtatos pacifizmus, a hazug önrendelkezési jog, az álnok hadisarcnélküli béke álarcukat eldobott diplomatáinak békeszerződését. Liebknechtben és Luxemburgban vagy a német proletárszegénység más képviselőiben lett volna erkölcsi erő arra, hogy lealcázza a hazugság és a becsület, meg a szabadság köntösébe öltözött tőkés imperialista rabtöbandát. — Brockdorff-Rantzau német külügyminiszternek azonban csak erősen frázisai voltak, mert Scheidemann-Noskeék uralmának a kiöntött proletárvér az alapja. Igaza volt a német külügyminiszternek mikor azt mondta, hogy érzi legyőzöttségét és tehetetlenségét. Nem volna a német kormány legyőzött és lehetetlen akkor, ha mögötte állának a német proletárszegények milliói, ha mögöttük állana a világ proletáriátusnak egyetemessége.

Lehet hogy aláírja, lehet hogy nem írja alá a német kormány ezt a gyalázatos diktált békét. Lehet hogy a győzők engednek valamit a halálosan kegyetlen feltételekből, de nem valószínű, hiszen kezükben van a fegyver, kezükben van az erő és ők nyíltan is kimondották, hogy az erőszak békéjét akarják rákény-

szeríteni. A proletárok tízmilliói egyet köszönhetnek annak, hogy végre lehullott az álarc a mindenképen és minden módon rabolni és zsákmányolni óhajtó entente imperializmus arcjáról. Most már legalább mindenki bizonyossággént fogadhajta el, amit mi a világháború kezdete óta hirdettünk, hogy a tőkés társadalmi rend kapitalista államai nem tudnak békét adni az emberiségnek, mert a kapitalizmus lényegével ellenkezik az igazság, a szabadság, a becsületesség, a népek és emberek egyenlő jogain alapuló béke. Ez a béke, amit most rá akarnak kényszeríteni a német népre, nem jelent egyebet, mint hogy a német nép ötven esztendőre legalább gályarabok sorsára fog jutni. Teljesen színtelen megnyilvánulása ez annak a szándéknak, hogy a német dolgozó szegénység minden erejét, vérének minden csepijét, idegrendszerének minden szálát rendje az entente kapitalistáinak szolgálatába.

Visszaesés ez az ókorba, amikor a győző rabszolgáinak hurcolta el a legyőzött uralkodók minden alattvalóját, elrabolta minden jószágát, megbecsületeltette nőit, leölte gyermekeit és felperzselt egész országát. Azok a hatalmaságok, amelyek a bolsevizmustól féltették az emberi kultúrát, most vissza súlyosztják az európai emberiséget az ókor borzalmaiba. Világos ez a helyzet, világos az entente célja. A népek szabadságának legyilkolása, a dolgozóknak örökös rabságra való ítélése, mert ha érvényre jutnak az entente által diktált békeszerződésnek Németországgal szemben támasztott követelései, ez olyan gazdasági hatalmat ad az entente államok tőkés osztályának kezébe, hogy a kizsákmányoló entente tőke elpusztító sullyal nehezedik saját országainak proletáriátusára.

Ez a békeszerződés tehát jelentené nemcsak a legyőzött, hanem a győztes államok proletáriátusának is a teljes pusztulását. Végeredményben egyesültek tehát a legyőzött államok kommunizmustól reszkető tőkés osztályai az entente tőkésivel a dolgozó proletár szegénységnek örökös rabigában való tartására.

Magyarország új határai.

Az entente négyes tanácsa már megállapította a volt osztrák-magyar monarchiából alakult államok határait s valószínűleg legközelebb publikálni fogják az új felosztást. Az eddig nyilvánosságra került hírek szerint a Bánát nagy részét és Temesvárt Jugoszlávia fogja kapni, Erdély nagyobbik részét Románia, a Felvidéket Csehország, sőt még a kétszínű játékokat űző osztrák-németek előtt is megcsillagotják a

nyugatmagyarországi német megyék ígérését, mint zsoldot arra az esetre, ha Bécs nem csatlakozik Berlinhez.

A Tanácsköztársaság helyzetén és magartartásán ez az elvben rég elhatározott s a különben „demarkációs” vonalakkal rég jelzett feledarabolás mit sem változtat. Mi nem az „integritás” fantomjáért, hanem a dolgozó proletáriátus felszabadításáért küzdünk, s ezt a küzdelmet csak erősíti, ha nyilvánvaló lesz, hogy az „önrendelkezési jog” nacionalista jelzőjének ügye alatt csupa olyan terület akarnak elvenni, mely új, nagy haszonnal kecsegtet a győztes országok kapitalistáit. A Bánát nagyszerű buzatermő földje, Erdély földgáza, fája, szója, Felsőmagyarország ipara, szene, vasa, érce, erdőgazdasága sokkal csábítóbb a szomszédok számára, mint az elnyomott testvérek felszabadítása.

Igen, mondhatná valaki, de hiszen ezek a hódítók a magántulajdon szentségét tisztelik, tehát az erdők, bányák, gyárak és földek tulajdonosai azok maradnak, akik voltak s a tőke nekik hajlja a profitot, bár ők magyarok is, nem az új államnak. Tudni kell azonban, hogy a magántulajdon szentsége még a kapitalista társadalomban és államban is üres jelszó. — A polgári állam nagyon jól tudja, hogyan kell ennek a szentnek a kezét hajlítani. Fogaimi korlátozások, mesterséges és erőszakos vámpolitikai és iparfejlesztő politika, monopóliumok, koncessziók: ezek mindkiféle eszközök a burzsoá állam kezében, melyek segítségével a természeti kincsek és termelőeszközök, tehát a par excellence társadalmi javak hasznát lefoglalják és — kellő provizóziójában — biztosítják a legbefolyásosabb tőkés csoportoknak. Vagyis elsősorban a bennszülötteknek. Ezzel meg a behódoló magyar tőkésnek maradnának hopton s értük nem fájna a fejünk. — Ámde minden hódított terület, idegennyelvű lakóival, kiket másodrangú alattvalóknak deklarált — nem a törvény, hanem az élet, a kapitalista rend élete — különben is a legalkalmasabb hely az ugynevezett „üzleti tevékenység” számára. Ezt az üzleti, gazdasági tevékenységet a franciák úgyhívják, hogy: exploitation. Ez a szó kinasználást is jelent, kizsákmányolást is. Ez a helyes kifejezés, ez jellemzi minden burzsoá-állam háborújának és békéjének célját. S ez az, ami ellen a Tanácsköztársaság küzd. — A mi célunk nem az integritás, nem az amugy is eltüntetendő országhatárok szűkebb vagy bővebb meghatározása. — Hanem a profithájsza, az „exploatáció”, a kizsákmányolás megszüntetése s felszabadítása minden nyelvet beszélő proletároknak, minden termelőeszköznek és minden természeti kincsnek a kapitalista monopólium alól.

A német kapitalizmus halálos ítélete.

Azt a békeszerződést, amelyet az entente a Scheidemann-Noske kormány küldötteinek átadott, a Versaillesben időző német megbízottak egyike Németország halálos ítéletének mondotta. Ez a le-sújtó, egyben lemondó meghatározás azonban korrekcióra szorul. Nem a német nép, hanem a német kapitalizmus

Jelentkezéseket elfogad és közelebbi felvilágosítással a legkészségesebben szolgát a Veszprémi Takarékpénztár mint a Magyar Postatkarékpénztár megbízottja és az ugyanott tartozkodó Svéd Mihály a Magyar Postatkarékpénztár hivatalos kiküldöttje is.

— Politikai megbízott változás.

Lusztig Arnold elvtársat, Veszprémi megye politikai megbízottját a belügyi népbiztosság ezen állásától felmentette. Helyét Balla Mihály elvtárs tölti be. A városban keringő kőszá hírekkel szemben konstatálnunk kell azt a tényt, hogy Lusztig elvtárs mint politikai megbízott — a népbiztosság rendelkezésére — a frontra utazott.

— Adományok. A Hadirokkantak, Hadi-sérültek, Adókövetők és Hadiárvek Országos Szövetségének Veszprémi Fiókjára részére újabban a következő adományok érkeztek: Spitzer József, Volt továbbszolgált altiszt, Önálló iparosok szervezete 200—200 kor., mely összegeket ez uton is köszönetet mond a Vezetőség.

A veszprémi „Munkás Szabadiskola” vezetősége oly varrónő, férfiszabó, cipész, asztalos, lakatos, kőműves stb. elvtársakat keres, kik az üzemi szaktanfolyamon a fenti iparágakat haszonnal tudják tanítani. A tanfolyam tartama 32 hét, heti 3 órában, óránként 15 K-val díjazva. Jelentkezni lehet Kránitz József elvtársnál akár szóval vagy írásban. (Pázmándi-utca 16. szám). — Tanfolyamra felvehető első-sorban minden szakszervezeti munkás, munkásnő és háztartásbeli. Tandij nincs.

— Váloperek, tartási perek, valamint egyéb sürgős természetű ügyek elintézésére a bíróság úgy Veszprémben, mint a vidéki járási székhelyeken is megkezdte működését. A már megindított pereket a bíróság valamelyik fél kérelmére veszi fel, a sürgősséget a félnek valószínűsíteni kell. A váló-, tartozási-, munkabérperek sürgőssége nem szorul külön indoklásra. Az újraelvétel kérelmezés szóval vagy írásban történhetik, a vidékiek tehát ezt a bírósághoz intézett rövid beadvánnyal is elintéztetik.

— Labdarugó mérkőzés. A Veszprémi Torna Club vasárnap d. u. 4 órákor a Gulyadombon a safehérvári, vörös örség kirendeltségének csapatával futball mérkőzést tart.

— Böhm főparancsnok hadseregpáncsa a jogosulatlan rekvirálásról. Böhm elvtárs hadseregpáncsnok táviratban értesítette a Közellátási Népbiztóságot, hogy a következő hadseregpáncsot adta ki:

Hadseregpáncs! Ismételt panaszok érkeztek a Közellátási Népbiztóságtól, hogy egyes kisebb csapatok elhatalmasodtak állatok rekvirálására és levágnak és minden ok nélkül pusztítják az ország közelmérsére nézve annyira fontos állatállományát. A Vörös Hadsereg és az ország proletárságának érdeke érdekében a legszigorúbban megtiltom ezt az önhatalmu és szabálytalan állatrekvirálást. Az állatrekvirálás mindenkor csak a szabályszerű gazdasági hivatalok által és csak szabályszerű módon eszközölhető. Mindazok, akik e parancsom ellen vétnek, haláldokatlanul a rögtönítélő törvényszék elé állítandók. Böhm, hadseregpáncsnok.

— Nyelvmesterek kerestetnek. A Veszprémi Munkás Szabadiskola vezetősége oly elvtársakat és elvtársnőket keres, kik az üzemi szaktanfolyamon heti 3 órában, óránként 15 koronával díjazva német, francia, angol, tót, szerb vagy román nyelveket oly mértékben bírják, hogy azt eredményesen tanítani tudják. Személyesen vagy írásban jelentkezni lehet a délutáni órákban Kránitz József elvtársnál, Pázmándi-utca 16. sz. Tanfolyamra felvehető első-sorban minden szakszervezeti munkás, munkásnő és háztartásbeli. Tandij nincs.

— Igazolott betétkönyvek ke elése. Minden betétkönyv, melyre nézve a tulajdonos személyazonosságát a Ferradami Kormányzótanács XII. számú rendelete értelmében a Pénzügyi Népbiztosság 1257. P. N. számú végrehajtási utasítása szerint lefolytatott igazolási eljárás során igazolta, ennek következtében a dolog természetéből folyóan fenntartásossá vált. Az ilyen könyvekben alapuló követelések rovására tehát csak oly módon lehet rendelkezni, mint

ahogyan általában meghatározott személyhez kötött követelések, például folyószámlák tekintetében szokásos.

— Kabaró. Jól sikerült kabarét rendezett f. hó 4-én este a városi színházban-Klammer Béla elvtárs, a gyermekmenhely javára. A kabaré tiszta jövedelméből tekintélyes összeg jutott jólétköny célra.

— Újabb rendelkezés a marhavágásról. A Földmívelésügyi Népbiztosság a marhavágásról kiadott korábbi rendelkezéseit a mai nappal hatályon kívül helyezte. Elrendelte, s egyben a direktóriumok tudomására hozta, hogy a három évnél fiatalabb úszót, továbbá fejős és hasas tehenet egyáltalán nem szabad levágni. Az olyan teheneket és úszókat, amelyeknek meddőségét hatósági állatorvos hivatalosan megállapította, lehetőleg vágni és vágás céljára szállítani.

Kommunizmus és művészet.

Írta: Abonyi Tivadar.

Az új világ felépítésében és a társadalmi rendszer új alakításában, melyben Babeuf az eszme vértanúja, Saint Simon az első szocialista iskola megteremtője, Fourier és Proudhon és még a mult század azon elméi, kik a legtisztább filozófiai magaslaton állva magukat halhatatlanná tették, egyúttal bebizonyították, hogy eddig a legtöbb energia (csak proletár energiát ismerek. A kapitalista erő kifejése zsákmányolás) a minimális szükségletek kielégítésének törekvésében pocsékolódott el.

Nagy fejlődési képességet zuzott össze a feudális társadalmi rendszer. Bármit is mondjunk a legszűkebb konzervatívok, hogy a művészet ege legszebben ragyogott a maecénások korában. Szó sincs róla. Ragyogott — ragyogott, de ennek a ragyogásnak nagyon kisajított ize volt. Horatius sem tudott szabadulni, éles satyrái ellenére sem Augustus tömjénezésétől. Leonardo de Vinci, Rafael és Michelangelo is bizonyon többet adhattak volna bámulatoló, keltő genie-jükből, ha nem klerikalizálja őket a „függés”.

A művészet eddig az anyagi kiváltságosok elhódíthatatlan birtoka volt, de ezzel szemben aztán csakis azok érvényesülhettek, kik modorban és kifejezésben hozzájuk korruptolódtak.

Ha például egy festő mindig csak azokat a képeket festette volna meg, melyeket egy subjectív értelemnek mindjobban kibontakozó meglátásai követelnek, egészen bizonyosan éhen halt volna.

De így volt ez a többi művészettel is. Csupán azok emancipálhatták magukat, kik anyagiakbair vagy erkölcsi tulajdonokban olyan nagyok voltak, mint a három északi óriás. — Ibsen, Björnson és Strindberg — nem is szólva az orosz kiváltságokról, kiken kívül — a gondolat és érzésvilág realizmusával olyan megdöbbentő világosan és egyszerűen nem tud írni senki. A franciák már régen majmolják, de nem sikerül nekik.

Talán nem is lesz olyan érdekes véletlen, ha majd ez nemsokára, először nekünk fog sikerülni. Nem szabad megfedezkedni arról sem, hogy Verescsaginhoz ki realizmusával Bécsben annak idején közfelháborodást idézett elő, verizmusban a mi Munkácsynk áll legközelebb.

De hiszen ez sem véletlen. Vajjon ezen a két festőn kívül ki látott a földön hazájában több keserű igazságot mint Verescsagin és Munkácsy. Es a legérdekesebb az, hogy mindketten bár genre-ban egészen különbözőek és az újakon számlálhatnak még életükben hány tájképet festettek, a városi szépművészeti csarnokban egy nagy Rjepin kép mellett ők ketten szerénykednek egy-egy szürke kis tájképpel, annyi hasonlatossággal, hogy szinte egy mester kezevonásának lehetne őket tulajdonítani.

Mialatt Strindbergnek menekülnie kellett a rátoró kapitalizmus és saját bántalmaitól, míg Gorkijt száműzték, Munkácsy realizmusát még nem akarták megérteni és kiűldözték, addig az anyagi kiváltságosok tobzódó féke vesztelése odáig fejlődött, hogy megelégedett azzal is, ha az artériái lüktetését fokozni tudó szemfényvesztők a művészet leple alatt ugyancsak céljaikat szolgálták.

A „jelen” törekvése azonban lerántja a testi és szellemi fogyatékosok leplet, ami

már is nagy érvényesítési ígéret a kiváló számára. Nem kell a genie-nek magát ezental prostituiálnia. Nem kell egy kiváló zeneszerzőnek attól félnie, hogy a „Hernani” első előadását Gautier Teophile piros mellénye tönkre teszi, aztól sem kell tartania, hogy ugyancsak politikai okok buktainak meg egy „Carmen” és egy kifutott premiere a Szajnába fojtja Bizet-t.

(Vége köv.)

Színház.

Heti műsor.

Hétfő: „Éva”.
Kedd: „Doktor ur”.
Szerda: „Cigánybáró”.
Csütörtök: „Meváltás felé”.
Péntek: „Hejheja báró”.
Szombat: „Sybill”.
Vasárnap: d. u. „Stambul rózsája”, este „Hejheja báró”.

A remény. Halászdráma 4 felvonásban, írta Heyersmanns Herman, fordította Doktor János.

1900-ban írta meg Heyersmanns világhírűvált darabját. Megkapóan, mesterien rajzolta meg benne a szegény halászok nyomerőségét, akiknek egy uruk, bálványuk, istenük van: a kenyéradó gazda, aki a vérüket, az életüket szedi ki, hogy minél több pénzt vágjon zsebre.

Azóta nagyot változott a világ. Ami akkor tilos volt, amiért börtön, csendőritűleg járt ki, az ma már — nálunk legalább is — szabad. Azért ép olyan nagy a darab ereje, ép úgy megkapja a nézőjét, mint régen, mikor az iszonyú nyomoruság megelevenedik az színpapon.

Keveset játszott darab volt a Remény. Nem igen volt inyére a régi világ színházlátogató közönségének, nem a burzsoázia szája ize szerint írták meg. De ma már játszik, hiszen szabad már minden, ami még nem is olyan rég bűn volt.

A Reményt nem lehet rosszul előadni. Olyan a darab, a forró levegője, az eszme megkapja a szereplőket, visz magával mindenkit, még a rossz színész is jól játszik.

A szerdai előadásom nem ez az eset volt. Elsőrangú színészek játszottak, kedvvel, szívvel-lelekkel játszott mindenki, de meg is látszott az előadáson.

Nem lehet elég dicséret szót találni az előadás méltatására. (Az előadást bírálni nem lehet, csak méltatni.)

Nem lehet fokokat felállítani, ki volt jó és ki volt jobb. Annyira legjobb volt minden egyes szereplő, csak áradozva lehet mindenről szólni.

Doktor János mesteri rendezésének bélyegét viseli az egész előadás. Vécsey az öreg halászasszony szerepében feljethetetlen volt. Kovács Lulu Rózát játszotta költőletesen. Abonyi és Brádi, Károly és Bárend szerepében brilliroztak. Doktor János kiforrott, tökéletes művészettel játszotta Jansent, a hajótulajdonost. Marcinka, Gergely Giza, Dankó Erzi, Gulyás, Eöri Ács, Vágó tökéletes játékkal segítették teljes sikerre az előadást.

**

Közönség. A Remény szerdai előadásán történt. A közönség megint hangos volt, diskurált, a nézőtérben állandó zaj volt, alig lehetett érteni a színészeket, akik rekedtre kiabáltak magukat a színpadon.

A második felvonás után a színház előtt álldogáltunk, szivtuk a cigarettánkat. Mellettünk két fiatal fiu beszélgetett. A kinézésük után 16—18 éveseknek taksáltuk őket. Ifjúmunkások voltak, alighanem lakatosok. Közvetlenül munkából jöhettek a színházba, a munkaruha volt rajtuk, a kezükön is látszott az olajnak a nyoma, valószínűleg nem volt idejük toillettel c inálni előadás előtt.

— Mégis csak borzasztó — szólalt meg az egyik — hogy nem lehet-e a színház radni az emberek, alig lehet-e a színház

— Nem értenek ezek semmit, — jelent a másik. Operett kell ezeket, tot a Magyar vánon, meg tudom is én mi, nem tudja Pedig mennyi igazság van ebben a darabban.

Kezdődött a harmadik felvonás, mindenki sietett be a nézőtérre és az ifjuncuk elvtársaim eltűntek előlem. Nagyon sajnáltam, hogy nem tudtam melegen megszoritani becsületet kezüket.

Hejehuja báró. Operette. Bráner és Grünvald szövegére zenéjét szerelte Ascher Leó. A könnyű, fülbemászó muzsika nagy mesternek, Ascher Leónak az operettjét mutatta be csütörtök este a színtársulat. Sima, gördülékeny szöveg, bájos muzsika, egy sereg nagyszerű táncszám: ez a darab a szereplők igyekezetével, odaadással dolgoztak és az igyekezetük nem is vesztett kárba. Az előadás — Gulyás rendezésében — általában jó volt.

A címszerepet Szalma játszotta. Jó a szerep, szinte a testére szabott, kitűnően játszotta végig. A női szereplők közül első helyen kell említeni Mezey Margitot, ki temperamentumosan vitte sikerre Gallipeaux szerepét. Németh Irán sok igyekezettel énekelt és táncolt, de az igyekezet nem vezetett eredményre. Vida Ilus, Marcinka, Kőszegi Erzsé és az egész női kar nagyban elősegítették az előadás sikerét. Gulyásné hozzáálló szerephez jutott. Ligeti elemében volt, nagyszerű figurát csinált Pamflinger szerepéből. Pataki újból tanulását adta nagyszerű képességének, Gulyás, Doktor Lónyai, Erdélyi jó játékkal segítették sikerre az előadást.

Nagy dicséretet érdemel Andor karnagy és Pataki, az ének és táncszámok bejuttatásáért.

Vasárnap d. u. a városi művelődési bizottság ingyenes diszeldadást rendez a színtársulat közreműködésével. Az ünnepi megnyitót Jankovich Lajos elvtárs, a vármegyei tanács elnöke tartja. Kovács Lulu és Abonyi Tivadár szavatai után Heyersmann megkapóan szép, aktuális, szociális gondolatokkal telt drámája a Remény kerül színpadra bemutató szereposztásában. A jegyeket a művelődési bizottság a szakszervezetek útján osztja szét. Este Hejehuja báró, Ascher Leó diadalmos operettje kerül színpadra immár negyedszer. Hétfőn Lehár Ferenc világhírű operettje, Éva van műsoron. A poétikus, gyönyörű zenéjű operett, librettojában részben egész komoly, szociális huorokat pengel. Bemutatja a gyáros rideg gondolatvilágát, melyszerint a murkás lány szerelmét szabad prédának tekinti, míg a munkások ereje jobb belátásra nem bírja. A címszerepet Vida Ilus, a fiatal gyáros Szalma Sándor, a leány nevelőapját Gulyás Menyhért játssza. A komikus elemet Mezey Margit, Pataki és Erdélyi képviselik. Kedden Molnár Ferenc rég nem adott kacagató bohózata Doktor ur kerül közönség elé. Puzsér, a betört szerepét Pataki Ferenc kreálja a töle megszokott külön humorral. A többi szerepek Kovács Lulu, Gulyásné, Abonyi, Brádi, Eöri, Lónyai és Erdélyi kezeiben vannak. Szerdán Strauss János klasszikus romekó, a magyar tárgyú, Jókai Mór novellája után készült Cigánybáró van műsoron. A főbb szerepeket Vida Ilus, Németh Irén, Gulyásné, Vécsey, Lónyai, Szalma és Gulyás játssza. Csütörtökön Garami Ernő Megváltás felé című hatalmas szociális drámájára kerül bemutatásra, melynek előadását a bpesti rendőrség a vizsinházi bemutatkozó előadás után betiltotta. Ez előadásra kétfő is felhívjuk közönségünk figyelmét. A színház vezetősége ezúton is figyelmezteti a közönséget, hogy pontosan 7 óra előtt jelenjen meg a színházban, mert vasárnapról kezdve a uézőtér ajtóit pont 7 órakor bezáratnak és a későn érkezők csak az I. felvonás után bocsátatnak a nézőtérre.

Anyakönyv.

Születés.

Lenhardt Henrik máv. mozdonyvezető és Kész Vilma fia Ágost Henrik rk. — Molnár Mihály cipész iparos és Szöllősi Mária leánya Izabella rk.

Halálozás.

Kántor Mária magánzónő 31 éves rk. — Krausz Lenke magánzónő 89 éves izr. — Szloboda János 8 éves rk. — Tiszinger Ilona 21 hónapos rk. — Posgay Miklós molnár iparos 59 éves rk. — Tobák János földműves 76 éves rk. — Néder Józsefné, Horváth Julianna napvamos neje 69 éves rk. — özv. Meszlényi Jánosné Somogyi Julianna magánzónő 84 éves rk. — Szabó István 7 éves rk.

Házasság.

Derencsér Gábor vörösrőrk. és Vince Rozália rk. — Petáček József gazdálkodó rk. és Horváth Stefánia rk. — Falmann János segéd tanunkás rk. és Károsi Anna Teréz özv. rk. — Bauernhuber Mihály mészárossegéd rk. és Lamm Mária rk. — Mazuch Péter vöröshadsereg katonája rk. és Frick Mária ref. — Takács Imre sőtősegéd rk. és Englert Franciska rk. — Rosnyócky Lajos szabó iparos rk. és Gáspár Erzsébet rk. — Gál István pincér rk. és Divéki Ilona rk. — Kisörsi Jenő Antal gépész rk. és Keglovics Sarolta Paula rk. — Győri Pál cipészsegéd rk. és Happl Anna rk. — Kónya János takarmánykereskedő ref. és Hungler Margit özv. rk. — Tóth Mihály Máv. pályamunkás rk. és Németh Róza rk. — Baráth István vöröshadsereg számvivője rk. és Szűcs Julianna ref.

Szakszervezeti mozgalmak.

Kérelem. Tisztelettel felkérem a mindkét nembeli nyugdíjasokat, hogy a f. óra már esedékes tagdíjait (5 K), f. hó 19-ig feltétlenül fizessék be. A tagdíjak lakásomon Festő-utca 2. sz. is befizethetők. Tisztelettel Nesnera.

Felhívás. A háziartásbeli munkások szakszervezete 1919. május hó 17-én, szombaton este 6 órakor a Weisz-féle vendéglő helyiségében (Kossuth Lajos-utca 22. sz.), taggyűlést tart.

Veszprém városi vörösrőrszázalój parancsnokság.

2252|1918. szám.

Hirdetmény.

Tudomásvétel és alkalmazkodás végett értesítjük a város közönsége, hogy mindennemű szeszese ital szállítására vonatkozó engedély kiadására a Szociális Népbizottság Külfkereskedelmi Osztálya illetékes.

Veszprém, 1919. május 13.

Próder, vörösrőrszázalój parancsnok.

482|1919. Lkh. sz.

A. házfelügyelőkhöz.

Azokban a lakóházakban, amelyekben eddigelő házfelügyelők voltak alkalmazva, ezen állásukban továbbra is megmaradni és teendőiket elvégezni tartoznak. Felmentésüket fontos okból csak a lakóhivatal adhatja meg.

A házfelügyelők működésükért az illető házban levő minden egyes lakás, illetve egyéb helyiségek évi bérének 8 százalékát kapják, a melyt a lakók, illetve bérlők a megállapított házbéren felül ugyancsak havonta előre, közvetlenül a házfelügyelőnek tartoznak fizetni. Ezen illetményen kívül semmiféle címen bármely más szolgáltatást a házfelügyelő a lakóktól nem követelhet; azonban azok a házfelügyelők, akik eddig lakásukat természetbeni illetménykép bírták, ezen lakásukat továbbra is megtartják és lakbért ezenfelül sem kötelesek fizetni.

A házfelügyelő tartozik az udvart, a lépcsőházat, kapualját tisztán tartani, naponta sepegni, a lépcsőházat hetenként egyszer felmosni a kapu előtti járdát naponta reggel locsolni, és seperni, télen a havat eltakarítani.

A házfelügyelő talozik naponként este a megállapított időben a kaput bezárni és reggel szintén a rendeltetileg megállapított időben kinyitani.

Minden kapunyitásért a házfelügyelőnek éjfélig 20 fill., azontul 40 f. kapupénz jár.

Ha a házfelügyelő talozik naponként meg nem felel, vagy azokat hanyagul teljesíti, ellene a lakóhivatal a házi bizalmi egyén jelentése alapján megtorló intézkedéseket tehet, nevezetesen 100 kor. ig terjedhető rendbírsággal sújthatja és állásából el is mozdíthatja.

Házfelügyelőt csak a lakóhivatal alkalmazhat.

Veszprém, 1919. évi május hó 7-én.

Veszprém város lakásbizottsága.

Veszprém város intéző-bizottság

6432|1919. szám.

Hirdetmény

Közönség, hogy mindennemű szeszese itának szállítására vonatkozó engedély kiadására a Szociális Népbizottság Külfkereskedelmi Osztálya illetékes. A szállítási engedélyekért tehát esetről esetre az említett bizottság hivatkozott ügyosztályához kell fordulni.

Veszprém, 1919. május 9.

Neumann int.-biz.

Veszprémi vörösrőrszázalój parancsnokság.

2258|1919 szám.

Hirdetmény.

Felhívatik minden autótulajdonos és magánégyén, kinek birtokában akár autók, alkatrészek vagy autószerzők vannak, azokat késedelem nélkül a helybeli Lenin-nyában levő autókülönítményhez szolgáltatni.

Veszprém, 1919. május 13.

Próder, vörösrőrszázalój parancsnok.

Veszprém. szociális termelési ügyek intéző

1424|1919. szám.

Körrendelet

a különböző üzemek, gyárak, vállalatok üzleteinek alkalmazottainak fizetési osztályokba való sorozása tárgyában.

A Forradalmi Kormányzótanács mindezt, aki munkája után él, munkásnak tekintve eltéríti azt a megkülönböztetést, amely korábban tisztviselő és más alkalmazottak között állott. Megszűnik tehát a különbség a tisztviselő és a munkások bérei között is úgy, hogy a pán a szakképzettség kisebb vagy nagyobb foka, továbbá a vezetésre való alkalmasság, hanem azok a tényezők, amelyek a munkás nagyságát befolyásolják. Ezenfelül még csak a munkában eltöltött évek száma vehető figyelembe.

Ennek az elvnek alkalmazásával a Forradalmi Kormányzótanács ezúttal az összes szakképzett üzemek, gyárak, közlekedési vállalatok, pénzüzetek, biztosító intézetek, kereskedelmi és műszaki vállalatok, központok, továbbá itt nem említett önálló vállalatok oly munkásait, akik eddig tisztviselői minőségben voltak alkalmazva, szakképzettségüknek és annak mértékének, hogy meennyiben tekinthetők vezető állásokat betöltő speciálistáknak, három fizetési osztályba sorozza be és heti bérüket a következőkben szabályozza:

	I.	II.
	fizetési osztály	
a tizennyolcadik életéven alul	160	160
á tizennyolcadik életéven felül		
2 évig terjedő szolgálat után	180	200
3—4 " " "	200	220
5—8 " " "	250	300
9—12 " " "	300	400
13—15 " " "	325	450
16—20 " " "	350	500
20 éven felül	400	550

Azt, hogy a különböző fizetési osztályokba kik jussanak, hogy továbbá a legmagasabb bért elért munkásoknak engedélyezhető-e még pótlék végül a jelen rendelet végrehajtásának összes módosításait a szociális termelési népbizottság 70 Sz. N. számú rendelete (lásd a „Tanácsok társaság május 8-án megjelent 37. számát”) lapítja meg.

Veszprém, 1919. május 13.

Veszprém megyei szociális ügyek intézője